

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Ivana Ružman Faletar
Zvanje	Dipl. učitelj razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta prirodoslovije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Mirka Pereša
Adresa elektroničke pošte	ivana.ruzman@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Učenje glasa/slova (I, i) školskog formalnog pisma
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1.razred OŠ

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJ A.1.4. Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.
---	---

Tijek nastavnog sata	MOTIVACIJA Učitelj /ica upoznaje učenike da će danas na satu hrvatskog jezika s njima biti i njena prijateljica. Ona je naime lutka. Zove se Gospođica od A do Ž. Razlikuje se od ostalih lutaka po tome što ima toliko različitih imena koliko ih se djeca mogu dosjetiti. Njena imena, dakako, počinju različitim slovima abecede, tako da se jednom zove Ana, drugi put Marija, a ponekad i Željka. Učitelj/ica unosi lutku u učionicu te ona pozdravlja djecu. Govori djeci pitalicu: „Djeco, imam jednu pitalicu za vas. Odgovor je jedno slovo abecede. Možete li mi odgonetnuti o kojem se slovu radi? Poslušajte je.
----------------------	--

Tekst preuzet iz knjige „Male priče o velikim slovima“
Zvonimira Baloga

„Vrlo je hrabro slovo, ničeg se ne boji. Često služi kao veza između riječi: proljeće i breza, olovka i teka, braco i seka, tata i mama, svjetlo i tama. Najmršavije je slovo, jer malo jede, prvo je slovo magareće abecede.“

Učenici pogadaju o kojem se slovu radi.

Gospođica od A do Ž traži od njih da smisle što više imena na slovo I, a ona će izabrati kako će se taj dan zvati. (Ivan, Ivana, Ivona, Iva...)

Učenici iznose svoje prijedloge imena. Gospođica od A do Ž izabire jedno ime.

Najava sata

Učitelj/ica najavljuje da će danas učiti čitati i pisati veliko i malo slovo I i školskog formalnog pisma.

Kad ga nauče pisati to će biti prvo slovo koje će se zalistiti ili napisati na haljinu Gospođice od A do Ž. Kako uče svako novo slovo lijepe ga ili pišu na njenu haljinu.

UČENJE VELIKOGA I MALOGA SLOVA I i

a) globalno čitanje

Učitelj/ica na ploču stavlja slikovne kartice za globalno čitanje. Učenici globalno čitaju riječi na nastavnom listiću.

Ista aktivnost namijenjena je za globalno čitanje rečenica (Iva ima knjigu. Miš ima sir.)

Učenici čitači rješavaju na IKT-u zadatak spajanja slike i riječi odnosno slike i rečenice.

<https://wordwall.net/hr/resource/548334/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-rije%c4%8d>

<https://wordwall.net/hr/resource/548354/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-re%c4%8denicu>

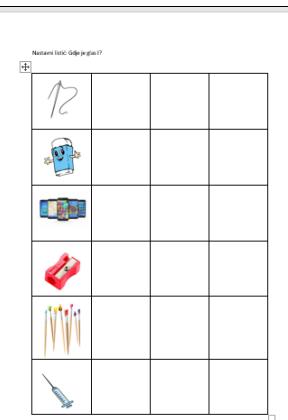
b) slušanje uzoraka riječi

„Gdje je glas I?“

Lutka Gospodica od A do Ž izgovara pojedine riječi u kojima se zadani glas javlja na različitim mjestima. Kada čuje riječ, učenik treba na slici pokazati mjesto zadanoga glasa u riječi. Kad se glas nalazi na početku, u sredini ili na kraju riječi, učenici stavljaju figuricu u prvi, srednji ili zadnji kvadrat.

Npr. Gdje čuješ glas I u riječi igla? Na početku riječi, u sredini ili na kraju riječi? Određuje se položaj glasa i u rijećima gumica, mobiteli, šiljilo, kistovi, injekcija.

Učenici izgovaraju što vide na sličicama i određuju gdje čuju glas I te postavljaju figuricu na određeno mjesto.

Učenici čitači koji već poznaju glas / slovo I i na IKT – u rješavaju sličnu aktivnost određivanja položaja glasa .

<https://learningapps.org/7579432>

c) glasovna analiza i sinteza

Igra „Tajna šifra“

Učitelj/ica dijeli učenike u dvije skupine. Upoznaje učenike s igrom „Tajna šifra“ u kojoj će im govoriti riječi tajnom šifrom kako je ne bi razumjela lutka Gospođica od A do Ž koja se nalazi u učionici. Učitelj/ica izgovara riječi glas po glas s kratkim stankama između svakog glasa. Učenici trebaju pažljivo slušati svaki „lančić“ glasova i izgovoriti cijelu riječ. Svaka točno pogodena riječ boduje se s jednim bodom. Počinje se od kratkih, a zatim prema dužim riječima. Primjer: i-v-a, i-g-l-a, i-g-r-a, i-g-r-a-č-k-a, i-g-r-a-l-i-š-t-e, h-a-lj-i-n-a, š-i-f-r-a i sl.

Skupina koja skupi najviše bodova je pobjednik igre. Nakon određenog vremena kad djeca nauče igru mogu samostalno zadavati riječi jedni drugima.

PRIJENOS GLASA U SLOVO

Učenici promatraju novo slovo na slovarici i uočavaju da se sastoji od uspravne ravne crte.

a) crtanje velikoga i maloga tiskanog slova

Učitelj/ica pokazuje pisanje slova I u slobodnome prostoru (u zraku, na ploči). Zatim učenici pišu slovo I povlačeći prstom po dlanu svog prijatelja do sebe. Slijedi izrada slova I od plastelina.

b) pisanje slova i riječi

Učitelj/ica pokazuje pisanje velikoga i maloga tiskanog slova (I,i) u crtovlju, a učenici pišu po jedan red velikog i malog slova (I,i) u pisanku.

STVARALAČKI RAD

Glasovna slikovnica

Ovo je trajna aktivnost. Dijete će svoju glasovnu slikovnicu izrađivati postupno, svaki put pomalo popunjavajući fascikl (fascikl s 30 prozirnih košuljica i 30 bijelih papira). Na svakom listu papira u gornjem lijevom kutu napisano je veliko i malo tiskano slovo abecede. Učenici izrezuju slike na odgovarajući početni glas iz starih kataloga i reklamnih letaka koje lijepe na listove.

Učenici na kraju sata na listiću procjenjuju svoju aktivnost i usvojenost sadržaja.

Listić za samoprocjenu

BIO/LA SAM AKTIVAN/AKTIVNA NA SATU			
ČITAM VELIKO TISKANO SLOVO I			
ČITAM MALO TISKANO SLOVO I			
PIŠEM VELIKO TISKANO SLOVO I			
PIŠEM MALO TISKANO SLOVO I			

Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)

Opis aktivnosti učitelja

- učitelj/ica koristi lutku za uvođenje učenika u nastavnu situaciju i razgovara s učenicima
- učitelj/ica izgovara književni tekst (pitalicu)
- učitelj/ica najavljuje učenje prvog glasa/slova
- učitelj/ica koristi lutku za razgovor s učenicima
- učitelj/ica stavlja slikovne kartice na ploču i vodi učenike pitanjima kroz globalno čitanje riječi i rečenica na nastavnom listiću

Opis aktivnosti učenika

- učenici promatraju i slušaju učiteljicu i lutku
- učenici slušaju književni tekst
- učenici pogađaju rješenje pitalice
- učenici daju prijedloge imena lutke s početnim glasom/ slovom I
- učenici izgovaraju što vide na sličicama i globalno čitaju riječi (IVA, BALONI, MIŠ, IGLA, KNJIGA, AUTIĆI) i rečenice (IVA IMA KNJIGU. MIŠ IMA SIR).

	<ul style="list-style-type: none"> -učitelj/ica koristi lutku koja vodi učenike kroz aktivnost određivanja položaja glasa I u rijećima te pitanjima usmjerava i senzibilizira za učenje glasa I - pohvaljuje učenike za točno određen položaj glasa I - učitelj/ica dijeli učenike u dvije skupine	<ul style="list-style-type: none"> - učenici čitači rješavaju zadatak koristeći IKT - učenici izgovaraju što vide na sličicama i određuju gdje čuju glas I te postavljaju figuricu na određeno mjesto na nastavnom listiću
	<ul style="list-style-type: none"> -učitelj/ica izgovara glasove demonstrirajući učenicima igru „Tajna šifra“ (glasovnu analizu i sintezu)	<ul style="list-style-type: none"> -učenici u skupini biraju svog voditelja - učenici slušaju izgovorene glasove i spajaju ih u riječ - učenik voditelj izgovara riječ
	<ul style="list-style-type: none"> -učitelj/ica bilježi bodove skupinama na ploči (kvačice) - učitelj/ica pokazuje slovo I na slovarici - učitelj/ica demonstrira pisanje velikog i malog slova I,i u slobodnom prostoru (zraku i ploči)	<ul style="list-style-type: none"> -učenici promatraju slovo i uočavaju njegov oblik -učenici oponašaju i prate pokrete pisanja slova u zraku, a zatim pokret prenose na dlan prijatelja do sebe - učenici modeliraju veliko i malo slovo I,i od plastelina
		<ul style="list-style-type: none"> -učenici slušaju upute
	<ul style="list-style-type: none"> -učitelj/ica daje upute na pravilan položaj olovke i tijela pri pisanju, pravilan položaj pisanke, pravilno držanje olovke - učitelj/ica demonstrira pisanje velikog i malog slova u crtovlje na ploči - učitelj/ica obilazi učenike i pregledava kako učenici pišu slova, pomaže dodatnim pokazivanjem pojedinim	<ul style="list-style-type: none"> -učenici pišu po jedan redak velikoga i maloga slova (I i) u pisanku

	<p>učenicima kojima je pomoć potrebna</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohvaljuje sve učenike za uspješno napisano prvo slovo - učiteljica daje upute kako koristiti škare te kako popuniti stranicu Glasovne slikovnice s velikim i malim slovom (I,i) <p>- učitelj/ica objašnjava kako popuniti listić za samoprocjenu</p> <ul style="list-style-type: none"> - učitelj/ica čita tvrdnje s listića i pomaže učenicima kod snalaženja na listiću	<p>-učenici crtaju ili izrezuju slike na odgovarajući početni glas iz starih kataloga i reklamnih letaka koje lijepe na list sa velikim i malim slovom (I, i) u svoju Glasovnu slikovnicu</p> <p>- učenici bojanjem crvenog kružića (nisam zadovoljan), žutog (zadovoljan sam) ili zelenog (jako sam zadovoljan) procjenjuju svoju aktivnost na satu te jesu li naučili čitati i pisati veliko i malo slovo (I,i) školskog formalnog pisma</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Lutka Gospodica od A do Ž, tekst iz knjige Male priče o velikim slovima Zvonimira Baloga, nastavni listić za globalno čitanje, aplikacije Learning Apps i Wordwall, nastavni listić za određivanje položaja glasa, figurice, slovarica, plastelin, Glasovna abeceda (fascikl s umetnutim papirima), listić za samovrednovanje, IKT	
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje kao učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - promatranje učenika (dvoje –troje) tijekom određivanja položaja glasa I u riječima (kojom brzinom i sigurnošću određuje položaj glasa) - učenici su aktivno uključeni u glasovnu analizu i sintezu (igra „ Tajna šifra“) i postignuća svojih vršnjaka, pomaže im u promatranju, nadgledanju i reguliranju procesa učenja - listić za samoprocjenu <p>Vrednovanje za učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje povratnih informacija tijekom procesa učenja	

	<p>Vrednovanje za učenje</p> <p>Osim poznatih</p> <table border="1"><thead><tr><th>ime i prezime učenika</th><th></th><th></th><th></th><th>Napomena</th></tr></thead><tbody><tr><td>Izgovor glasa</td><td>Pravilno izgovara glas</td><td>Izgovara glas pravilno na poticaj učitelja/~~ice~~</td><td>Nepravilno izgovara glas</td><td></td></tr><tr><td>Glasovna analiza i sinteza</td><td>Pravilno rastavlja riječ na glasove Pravilno spaja glasove u riječ</td><td>Ponekad pravilno rastavlja riječ na glasove Ponekad pravilno rastavlja glasove u riječ</td><td>Nepravilno rastavlja riječ na glasove Nepravilno spaja glasove u riječ</td><td></td></tr><tr><td>Pisanje slova (grafema)</td><td>Pravilno piše slovo</td><td>Piše slovo na poticaj učitelja/~~ice~~</td><td>Nepravilno piše slovo</td><td></td></tr></tbody></table>	ime i prezime učenika				Napomena	Izgovor glasa	Pravilno izgovara glas	Izgovara glas pravilno na poticaj učitelja/ ~~ice~~	Nepravilno izgovara glas		Glasovna analiza i sinteza	Pravilno rastavlja riječ na glasove Pravilno spaja glasove u riječ	Ponekad pravilno rastavlja riječ na glasove Ponekad pravilno rastavlja glasove u riječ	Nepravilno rastavlja riječ na glasove Nepravilno spaja glasove u riječ		Pisanje slova (grafema)	Pravilno piše slovo	Piše slovo na poticaj učitelja/ ~~ice~~	Nepravilno piše slovo	
ime i prezime učenika				Napomena																	
Izgovor glasa	Pravilno izgovara glas	Izgovara glas pravilno na poticaj učitelja/ ~~ice~~	Nepravilno izgovara glas																		
Glasovna analiza i sinteza	Pravilno rastavlja riječ na glasove Pravilno spaja glasove u riječ	Ponekad pravilno rastavlja riječ na glasove Ponekad pravilno rastavlja glasove u riječ	Nepravilno rastavlja riječ na glasove Nepravilno spaja glasove u riječ																		
Pisanje slova (grafema)	Pravilno piše slovo	Piše slovo na poticaj učitelja/ ~~ice~~	Nepravilno piše slovo																		
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	- davanje povratnih informacija učenicima što je dobro napravljeno (određen položaj glasa I u riječi, pravilno oblikovano veliko i malo slovo I)																				
DODATNI ELEMENTI¹																					
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>OŠ HJ A.1.1.</p> <p>Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.</p> <p>OŠ HJ A.1.2.</p> <p>Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta</p> <p>OŠ HJ A.1.5.</p> <p>Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnom značenju u uobičajenim komunikacijskim situacijama.</p> <p>OŠ HJ A.1.7.</p> <p>Učenik prepoznaže glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.</p> <p>OŠ HJ B.1.2.</p> <p>Učenik sluša/čita književni tekst, izražava o čemu tekst govori i prepoznaže književne tekstove prema obliku u skladu s jezičnim razvojem i dobi.</p> <p>OŠ HJ B.1.4.</p>																				

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p> <p>OŠ LK A.1.1.</p> <p>Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem</p> <p>osr A.1.1.</p> <p>Razvija sliku o sebi.</p> <p>osr A.1.2.</p> <p>Upravlja emocijama i ponašanjem.</p> <p>osr B.1.2.</p> <p>Razvija komunikacijske kompetencije.</p> <p>osr C.1.3.</p> <p>Pridonosi skupini.</p> <p>uku A.1.1.</p> <p>Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>uku B.1.4.</p> <p>Na poticaj i uz pomoć učitelja procjenjuje je li uspješno riješio zadatak ili naučio.</p> <p>ikt A.1.1.</p> <p>Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>-modeliranje velikog i malog slova (I, i) od plastelina</p> <p>-izrada Glasovne slikovnice različitim likovnim tehnikama (kolaž, flomasteri, drvene bojice)</p>
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>https://wordwall.net/hr/resource/548334/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-rije%c4%8d</p> <p>https://wordwall.net/hr/resource/548354/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-re%c4%8denicu</p> <p>https://learningapps.org/7579432</p>

Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>https://wordwall.net/hr/resource/548334/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-rije%c4%8d</p> <p>https://wordwall.net/hr/resource/548354/hrvatski-jezik/spoji-sliku-i-re%c4%8denicu</p> <p>https://learningapps.org/7579432</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Peti - Stantić Anita, Velički Vladimira. (2009.). Jezične igre za velike i male. Zagreb. Alfa.</p> <p>Posokhova Ilona. (2017.). 200 logopedskih igara. Zagreb. Planet Zoe.</p>